

SVAMPEBEKÆMPELSE I TRITICALE

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Vær opmærksom på tidlige angreb af gulrust. De første tilfælde af angreb er fundet.

I tritcale skal der især holdes øje med angreb af gulrust. De første tilfælde af gulrust er fundet. De mest dyrkede sorter er alle meget modtagelige for gulrust, mens sorten Ragtac er ekstrem modtagelig, især for angreb i aksene.

I tabel 1 ses de mest udbredte triticalesorters modtagelighed for gulrust og meldug. De fleste af sorterne er også relativ modtagelig overfor meldug.

Triticale kan også angribes af brunrust og Septoria, men kun få af sorterne er indgrupperet i modtagelighed overfor disse sygdomme grundet for få data.

Se også resultat af smitteforsøg med forskellige smitteracer af gulrust i tritcale i Artikel 2307 og 2781.

Tabel 1. Triticalesorternes modtagelighed over for svampesygdomme (kilde: www.Sortinfo.dk)

Sort	Andel af triticaleareal 2016, pct.	Merudbytte svampebekæmpelse hkg/ha, 3 fs. 2015	Pct. dækning gulrust, 17 lok. 2015	Pct. dækning gulrust aks, 9 lok. 2014	Gulrust (0-4)*	Meldug (0-4)*
Tantris	32,0	33,0	17	-	3	2
Jura	28,5	36,7	28	5	3	2
Ragtac	20,2	40,4	18	37	4	2
Toledo	16,2	16,0	11	0,4	3	2
Gringo	3,7	(31,3)	(24,0)	17	3	1

* 0 = ikke modtagelig, 4 = ekstrem modtagelig

()= 2014 data

KNÆKKEFODSYGE

Bekæmpelse af knækkefodsyge er kun relativt sjældent aktuel. Tærsklen er over 35 procent planter med angrebne hovedskud. Før angrebet tæller med, skal det have bredt sig til 2. yderste skedebled. I de løsningsforslagene i tabel 2 nedenfor er også medtaget løsninger mod knækkefodsyge. Læs mere om knækkefodsyge i [Plantenyt 227](#).

GULRUST

Gulrust bekæmpes i modtagelige sorter ved konstateret forekomst eller såfremt der findes gulrust i tritcale i området. Bekæmpelse iværksættes fra omkring vækststadium 30 (begyndende strækning af hovedskud), hvor der er nyvækst, som ønskes beskyttet. En rettidig indsats er i modtagelige sorter en forudsætning for en effektiv bekæmpelse. Rettidighed har større betydning end doseringen. Inkubationstiden (tiden fra smitte til symptomer ses) for gulrust er ved 9° C ca. 24 dage og ved 20° C ca. 12 dage.

BRUNRUST

Brunrust ses kun med års mellemrum og dukker normalt først op efter skridning, fordi svampen trives bedst ved høje temperaturer. Tidlige angreb kan dog forekomme og forekommer ofte efter milde vintre. Angreb bekæmpes, hvis der er over 25 pct. angrebne planter i vækststadium 30-31 (et knæ udviklet) og herefter ved over 10 pct. angrebne planter.

MELDUG

Under gunstige forhold (let jord, sen såning, tæt, kraftig plantebestand og læ) kan alle sorter angribes af meldug. Ved mere udbredte angreb af meldug har der været god rentabilitet i meldugbekæmpelse i tritcale.

I modtagelige sorter (2-3 i modtagelighed) anbefales meldug bekæmpet ved:

- vækststadium 31-40 (1 knæ udviklet til fanebladet fuldt udviklet): Over 25 pct. angrebne planter,
- vækststadium 41-60 (fanebladets bladskede begynder at strække sig til gennemskridning): Over 50 pct. angrebne planter,
- vækststadium 61-65 (begyndende til fuld blomstring): Over 75 pct. angrebne planter.

I mindre modtagelige sorter (0-1 i modtagelighed) anbefales meldug bekæmpet ved:

- vækststadium 31-60 (1 knæ udviklet til gennemskridning): Over 50 pct. angrebne planter.

SEPTORIA

Septoria er et langt mindre problem i tritcale end i hvede, men i meget fugtige år kan der være

behov for bekæmpelse. I modsætning til hvede, hvor hvedegråplet er dominerende, er hvedebrunplet dominerende i tritcale. Som vejledende tærskel for Septoria-bekæmpelse kan angives angreb på de nederste blade og mindst 8-10 dage med nedbør omkring skridning (vækststadium 37-65).

LØSNINGSFORSLAG

I **tabel 2** er vist forskellige løsningsforslag til svampebekæmpelse i tritcale. Der er også angivet løsninger mod knækkefodsyge. Der er både foreslået løsninger indtil vækststadium 39 (fanebladet udviklet) hhv. i vækststadium 39-65 (blomstring), hvor yderligere Septoria kan være et problem. Orius/Folicur Xpert har bedre effekt på hvedebrunplet end på hvedegråplet.

Det er vigtigt at vælge løsninger med god effekt mod rust. Forsøg og erfaringer viser, at den bedste effekt mod rust opnås ved bekæmpelse af meget svage angreb. Ved bekæmpelse af kraftigere angreb opnås både dårligere effekt og en kortere virkningstid, også selv om der anvendes en højere dosis. I strækningsfasen kan forventes en virkningstid på omkring 14 dage. Vær opmærksom på, at nogle af midlerne kun må anvendes to gange pr. vækstsæson.

Bekæmpelse af svampesygdomme i tritcale kan være aktuel til omkring blomstring (vækststadium 65).

REGLER FOR BRUG AF VISSE TRIAZOLER

Vær opmærksom på reglerne for den maksimalt tilladte mængde, som man må bruge af visse triazoler. Se nærmere i **PlanteNyt nr. 1183**. F.eks. bidrager 2 behandlinger med 0,3 l Orius (200 g/l tebuconazol) med 48 procent til triazolregnskabet (120 g/250 g).

RESISTENSUDVIKLING MOD STROBILURINER

I Sverige er fundet resistens hos hvedebrunplet mod strobiluriner. Følgende midler er strobiluriner: Amistar/Mirador, Aproach og Comet Pro. Opera (Comet Pro + Opus) og Viverda (Comet Pro + Bell) indeholder også strobilurin. Det er samme type resistens, som er opstået i hvede hos hvedegråplet mod strobiluriner. I Tyskland er der også fundet resistens hos meldug i tritcale mod strobiluriner. I Danmark er omfanget af resistens hos hvedebrunplet og meldug i tritcale mod strobiluriner ikke undersøgt, men også i Danmark forventes resistens at forekomme. I løsningsforslagene i tabel 2 er der taget hensyn til resistensrisikoen.

Billede 1. Tidlig angreb af gulrust. Gulrustsporerne har endnu ikke lejret sig i striber.

Billede 2. Gulrustsporerne har lejret sig i striber.

Billede 3. Aksangreb af gulrust.

Billede 4. Når avnerne fjernes, ses kerner med angreb af gulrust.

Billede 5. Brunrust. Sporerne sidder spredt på bladpladen hele sæsonen.

Billede 6. Meldug.

Billede 7. Hvedebrunplet i triticale.

Kontakt din [lokale rådgivningsvirksomhed](#), hvis du vil vide mere om dette emne.